

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รูปแบบการศึกษาในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๗

อนุสนธิประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ และ ข้อ ๙ (๓) กำหนดให้หน่วยงานของแต่ละระดับการศึกษา ให้ดำเนินการจัดทำประกาศที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตในระดับการศึกษาของตนเอง ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ กำหนดให้การจัดการศึกษายึดหลักการศึกษตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และมาตรา ๑๕ ระบุให้การจัดการศึกษามี ๓ รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบได้ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่การปฏิบัติที่เป็นระบบอย่างชัดเจน ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นโอกาสให้ผู้เรียน ประชาชนได้นำผลการเรียนรู้ ทั้งความรู้/ทักษะ ประสบการณ์ทำงาน การฝึกอบรม มาสะสมเทียบโอนและใช้ประโยชน์ และการเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินงานกับหน่วยงานกลางธนาคารหน่วยกิตในรูปแบบดิจิทัลได้

อาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบ จึงได้ออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับแก่สถานศึกษา และหน่วยจัดการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ” หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตของผู้เรียนที่มีผลการเรียนที่ได้มาจากการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ การจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว

การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล หรือการสะสมประสบการณ์บุคคลและการทำงาน ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือ การเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ตามระเบียบ วิธีการ และแนวทางที่กำหนด มาสะสมในธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

“ผู้เรียน” หมายความว่า ผู้ที่ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ

“ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ” หมายความว่า การศึกษา ตามหลักสูตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำหนด

“การรับรองมาตรฐานอาชีพ” หมายความว่า ผลการประเมิน และการรับรองการผ่าน สมรรถนะ หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นตามมาตรฐานอาชีพของบุคคล ทั้งจากผลลัพธ์การเรียนรู้ ประสบการณ์บุคคล หรือประสบการณ์การทำงาน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานอาชีพที่กำหนดขององค์กรรับรอง

“ประสบการณ์บุคคล” หมายความว่า ความสามารถและหรือสมรรถนะของบุคคลที่สั่งสมไว้ จากการศึกษด้วยตนเอง ประสบการณ์จากการทำงาน การฝึกอบรม การฝึกอาชีพ การสัมมนาและการประชุม เจริญปฏิบัติการ การวิจัยและนวัตกรรม

“ประสบการณ์การทำงาน” หมายความว่า ความสามารถและหรือสมรรถนะทางอาชีพที่เกิด จากการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ๆ

“การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล” หมายความว่า กระบวนการหรือระบบที่ใช้ ในการประเมินและจัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งของบุคคล โดยใช้เกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับ จากองค์กรหรือหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือระดับนานาชาติ ที่ครอบคลุมทักษะทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ไวยากรณ์ และคำศัพท์ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบระดับความสามารถของผู้เรียน ภาษาจากทั่วโลกได้อย่างเป็นกลางและมีประสิทธิภาพ

“สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาตามประกาศต้นสังกัด

“หน่วยงานต้นสังกัด” หมายความว่า หน่วยงานที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบการศึกษาในระบบ อยู่ในสังกัดหรือในการกำกับดูแล

“คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ” หมายความว่า องค์กรคณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ดำเนินการขับเคลื่อน กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ

ข้อ ๕ บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบ การศึกษาในระบบ ดังนี้

๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคาร หน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ เพื่อขับเคลื่อน กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด และธนาคาร หน่วยกิตกลางให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามประกาศนี้และที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการ ดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ เพื่อขับเคลื่อน กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต สถานศึกษา ประสานงานกับธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และธนาคารหน่วยกิตกลางตามหลักเกณฑ์และแนวทางประกาศที่เกี่ยวข้อง และอำนวยความสะดวกให้กับสถานศึกษาที่ประสงค์เข้าร่วมธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ

(๒) รับคำร้องและพิจารณาคำขอการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาก่อนยื่นขอความเห็นชอบต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

(๓) ดำเนินการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศฉบับนี้และที่เกี่ยวข้อง

(๔) ขับเคลื่อน ประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และธนาคารหน่วยกิตกลางตามหลักเกณฑ์และแนวทางประกาศที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ ที่มีความต้องการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ยื่นคำร้องต่อต้นสังกัด เพื่อเสนอขออนุมัติและดำเนินการขอขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การลงทะเบียนเรียน การสะสมหน่วยกิตจากผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ในธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ ดังนี้

๖.๑ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนเพื่อสะสมหน่วยกิตในสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนมากกว่าหนึ่งแห่งได้

๖.๒ การสะสมหน่วยกิตจากผลการเรียน สถานศึกษาดำเนินการตามหน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

๖.๓ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ การจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิตให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในหลักสูตร หรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเดียวกันจากการศึกษาในระบบ ให้สถานศึกษานำบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่มีระดับคะแนนเต็มที่ได้ หรือให้ผลการเรียนใหม่ที่ได้จากการประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

สำหรับ...

สำหรับกรณีที่เป็นรายวิชาต่างหลักสูตรให้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรายวิชา โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๗.๒ กรณีที่ผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ การจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษาบันทึกโดยไม่กำหนดระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต้มระดับคะแนน หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่เพื่อวัดระดับผลการเรียน และบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต้มระดับคะแนนที่สอบได้ โดยให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอนบันทึกไว้ด้วย

ทั้งนี้ การบันทึกผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน หรือรูปแบบเอกสารสำคัญทางการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ข้อ ๘ การขอจบการศึกษาของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิตตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ ให้เป็นไปตามระเบียบและแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๙ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวได้หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ และให้ถือคำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน